

+design

GRAPHIC - WEB - INDUSTRIAL - ILLUSTRATION | ΜΑΪΟΣ + ΙΟΥΝΙΟΣ 2005

#40 €5,00

Ινστιτούτο αισθητικής [οπτικής επικοινωνίας]

redfish inspirations

Κωνσταντίνος Χούρσογλου

«Μεγάλωσα με έπιπλα του Aalto.
Τα αντιπαθούσα»

Το να ζεις στην Ελλάδα και να είσαι βιομηχανικός σχεδιαστής είναι από μόνο του ένα αξιοπρόσεκτο γεγονός. Αν όμως έχεις καταφέρει να σε συμπεριλάβει το ID στους πέντε πιο πολλά υποσχόμενους σχεδιαστές του κόσμου(!), έχεις δουλέψει δίπλα-δίπλα με τον Karim Rashid(!), έχεις δει τις δουλειές σου στα σημαντικότερα διεθνή ειδικευμένα περιοδικά(!) και... δεν έχεις πατήσει καν τα 35(!), τότε το γεγονός ξεπερνά το χαρακτηρισμό "αξιοπρόσεκτο".

Δημήτρης Φακίβος

54 Ορισμένοι άνθρωποι βέβαια, ξεκινούν με πλεονέκτημα. Όταν δηλαδή έχεις μπαμπά μηχανολόγο και μαμά διακοσμήτρια εσωτερικών χώρων... λίγο-πολύ είσαι καταδικασμένος όταν μεγαλώσεις να γίνεις industrial designer. Στην περίπτωση του Κωνσταντίνου Χούρσογλου, που όλα τα παραπάνω ισχύουν, όμως, τα πράγματα δεν ήταν ιδιαίτερα απλά.

«Ο πατέρας μου έχει τρελλό πάθος με την τέχνη και τα αντικείμενα (γκατζετάκιας). Τα έπιπλα στο δωμάτιό μου ήταν του Aalto. Τα σικαινόμουν. Τώρα να κάθεται να διαβάσεις θρησκευτικά και να μην μπορείς να βολεύτες πάνω στην καρέκλα σου δεν είναι ό,τι καλύτερο. Παρ' όλα αυτά έμαθα να αγαπάω κι εγώ το design. Κάποια στιγμή συνειδητοποίησα ότι θα μπορούσα να ασχοληθώ επαγγελματικά με αυτό».

Σπουδές, βέβαια, μόνο στο εξωτερικό μπορούσαν να γίνουν τότε, αλλά αυτό δεν ήταν πρόβλημα για έναν αποφασισμένο άνθρωπο. Αντιθέτως το πρόβλημα υπήρχε στην ευχέρεια σχεδιασμού. Πώς να γίνει κάποιος σχεδιαστής όταν δεν τα καταφέρνει καλά στο σχέδιο;

«Το πρώτο μου πτυχίο ήταν στο University of Sunderland με τίτλο "Product Design & Management". Το έκανα για δύο κυρίως λόγους. Ο πρώτος ήταν ότι δεν είχα πορτφόλιο για να μπω σε art school. Ούτως ή άλλως δεν θεωρούσα τον εαυτό μου

ιδιαίτερα "καλλιτεχνίζοντα". Δεν έκανα καν τα σκισόκια που κάνουν πολλά παιδάκια μικρά. Ιδέες είχα, αλλά με το σκίτσο όχι και πολλά-πολλά. Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι μου φαινόταν ενδιαφέρον να μάθω και κάτι παραπάνω».

Τις σπουδές στο Sunderland, που είχαν σαφή κατεύθυνση στα μηχανολογικά θέματα, συμπλήρωσαν ιδανικά ένας χρόνος πρακτικής εξάσκησης στην "Ελληνική Τεχνολογία", «ένα εκπαιδευτικό γραφείο σχεδιασμού εξέλιξης προϊόντων και συστημάτων, με υπέροχους ανθρώπους, που υπήρξε μεγάλο σχολείο για μένα», καθώς κι ένα μεταπτυχιακό στο Royal College of Art του Λονδίνου, ένα πρόγραμμα που «παίρνει μηχανολόγους και τους κάνει σχεδιαστές». Στα δύο χρόνια που έμεινε στο Λονδίνο, ο Κ. Χούρσογλου έμαθε να εξωτερικεύει αυτά που μέχρι τότε είχε μέσα του και δεν μπορούσε να εκφράσει.

ΔΙΠΛΑ ΣΤΟΝ KARIM RASHID

Οι πρώτες προσπάθειες στον ευρωπαϊκό επαγγελματικό στίβο δεν τον ικανοποίησαν ιδιαίτερα κι έτσι αποφάσισε να δοκιμάσει την τύχη του στην Αμερική, χωρίς πρόγραμμα και χωρίς καμία γνωριμία που πιθανώς να βοηθούσε. Αρχικά εργάστηκε με την Ayse Birsal και έπειτα από λίγους μήνες συνάντησε τον super star του σύγχρονου design, Karim Rashid και μαζί με έναν ακόμη designer αποτέλεσαν το πρώτο "δυναμικό" του δίασημου σχεδιαστή που εκείνη την εποχή ξεκινούσε την **+**

**ΒΙΟΧΑΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ**

πορεία του για την κατάκτηση της κορυφής του design. Όταν ο Κωνσταντίνος Χούρσογλου αποφάσισε να φύγει από το πλευρό του Rashid (ύστερα από δύο περίπου χρόνια), η εταιρεία του απασχολούσε πια δεκαπέντε ανθρώπους.

Γιατί φύγατε από την Αμερική;

Γιατί κάποια στιγμή άρχισα να σχεδιάζω σαν τον Karim Rashid. Έμαθα τους κώδικές του, τον "κανόνα του 8" και μπήκα στη δική του ροή. Στο τέλος δεν διόρθωνε καν τα σχέδιά μου. Ρώτησα λοιπόν τον εαυτό μου: «Θέλω να συνεχίσω έτσι;» Κι-επιπλέον, «αυτό που κάνω για εκείνον, δεν μπορώ άραγε να το κάνω για τον εαυτό μου;» Κι αποφάσισα να φύγω.

Τι κερδίσατε στα δύο χρόνια που ήσασταν δίπλα του;

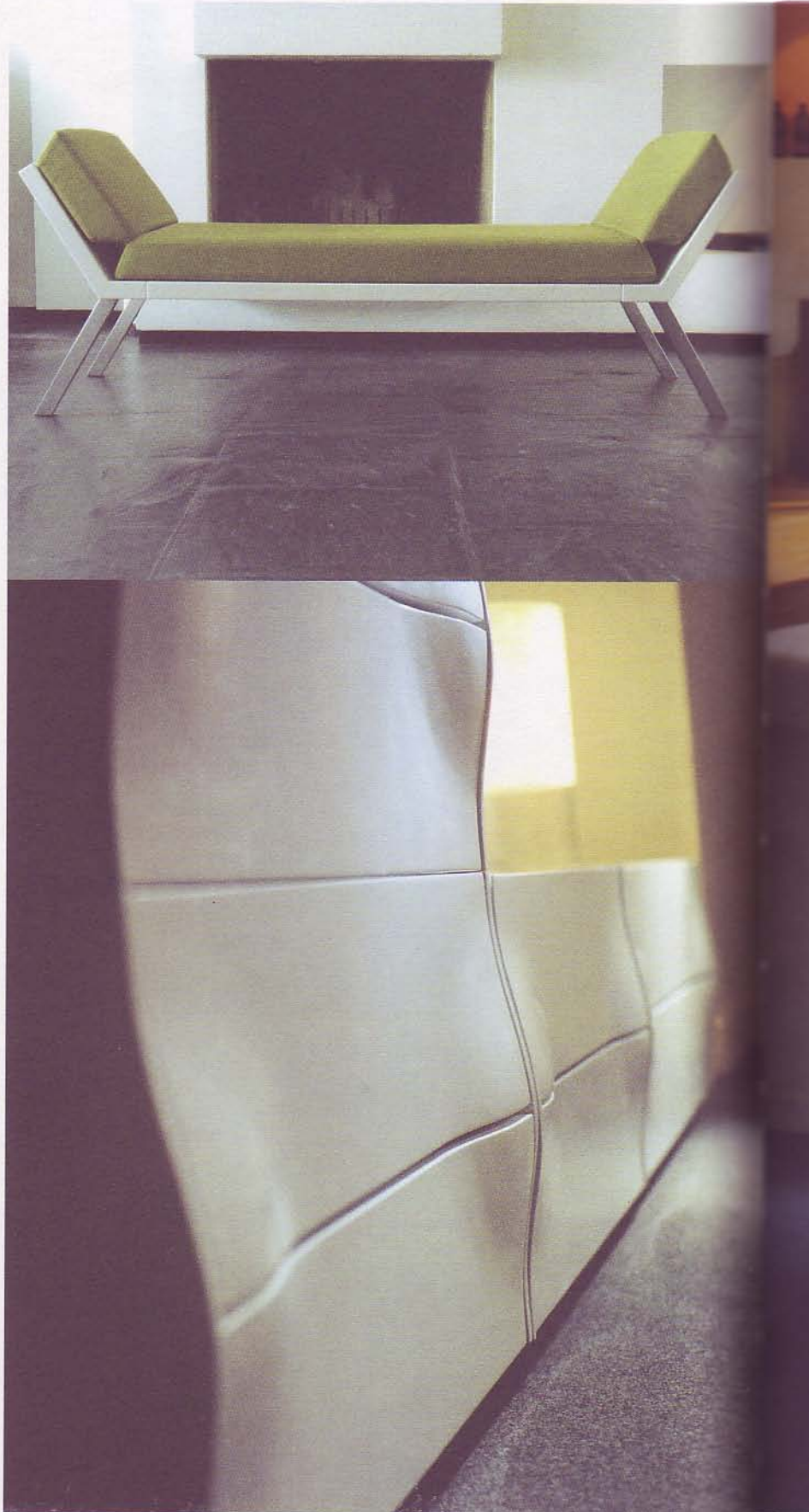
Σχεδίασα αντικείμενα που σε άλλη περίπτωση δεν θα ονειρευόμουν. Συναναστράφηκα με ανθρώπους μεγάλων εταιρειών, άκουσα γνώμες κι έμαθα από αυτές. Είδα πώς λειτουργούν τα πράγματα στα υψηλά επίπεδα. Ο Karim έχει τη δική του τρομερή δύναμη, ενέργεια και όραμα. Είδα πώς ένας άνθρωπος, αν το θέλει πραγματικά, μπορεί να πετύχει αυτό που έχει βάλει στο μυαλό του. Ό,τι κι αν πει κανείς για τον Karim, θα πρέπει να του αναγνωρίσει ότι είναι ένας φοβερός άνθρωπος, με αξίες και ξεχωριστό τρόπο σκέψης.

Δικαιολογείται ο θόρυβος που υπάρχει γύρω από το όνομά του;

Κατ' αρχάς με ενοχλεί ότι τόσο τα MME (που έχουν πια κάνει το design "μόδα"), όσο και το κύκλωμα κατασκευής και πώλησης δεν έχουν εμπιστοσύνη στο αντικείμενο που προωθούν. Προσπαθούν να το πουλήσουν μέσω μιας εικόνας. Για να σιγουρευτούν ότι θα "πουλήσουν" αισθάνονται την ανάγκη να δημιουργήσουν "αστέρια", σχεδιαστές των οποίων η υπογραφή θα εγγυάται την επιτυχία ανεξαρτήτως της δημιουργίας. Ο Karim το κατάλαβε πολύ γρήγορα και το χρησιμοποίησε υπέρ του... Είναι εκπληκτικός στο πώς χειρίζεται τους ανθρώπους, στο πώς μιλά, στο πώς προωθεί τη δουλειά του. Μου είναι πολύ δύσκολο να δεχτώ αυτό το "παιχνίδι" (αν και αναγκαστικά το παίζω) γιατί χάνονται όλες οι αρχές που έχω διδαχθεί τόσα χρόνια: ότι το design είναι για τον τελικό καταναλωτή, ότι διευκολύνει, ότι κάνει πιο ωραία, πιο σημαντική, πιο άνετη τη ζωή, ότι τη βελτιώνει. Design δεν είναι κάτι απλά και μόνο λόγω της υπογραφής του, έστω κι αν κάθεται μόνο για να το χαζεύεις...

Μήπως όμως κάθε χώρος χρειάζεται τα ινδάλματά του για να πάει μπροστά; Θυμάμαι πριν από χρόνια, όταν ο #1 της παγκόσμιας κατάταξης του τένις, Pete Sampras δήλωνε δημοσίως ότι η ύπαρξη του Andre Agassi είναι μεγάλο κέρδος για το άθλημα, γιατί όντας ένας γνήσιος star αποτελεί πόλο έλξης...

Σίγουρα τα ινδάλματα έχουν κάποια χρησιμότητα. Τα πράγματα όμως δεν είναι πάντα τόσο απλά. Ο Agassi, για παράδειγμα,

**ΜΕΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ
ΚΑΝΑΠΕΣ-ΑΝΑΚΛΙΝΤΡΟ
ODA
2004**

(δεξιά σελίδα)
**ΕΠΙΠΛΟ-ΓΡΑΦΕΙΟ REV
ΚΑΝΑΠΕΣ ΟΙΛΙΑ
ΤΡΑΠΕΖΑΚΙ BAS
Modeco
2004**

**MODULAR ΣΥΡΤΑΡΙΕΡΕΣ
Lofos
2003**

**MODULAR ΣΥΡΤΑΡΙΕΡΕΣ
Lofos
2003**

**ΒΙΟΧΑΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΣΥΝΤΕΥΞΗ**

ΚΑΝΑΠΕΣ ΑΔΥΑΝΕΤΑ
Modeco
2004

ΚΑΝΑΠΕΣ ΟΙΛΙΑ
Modeco
2004

ΠΟΛΥΘΡΟΝΑ ΤΡΑΠΕΖΙΟ
Modeco
2004

**ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ
ΠΟΛΥΧΡΗΣΤΙΚΟ
ΓΡΑΦΕΙΟ**
Swiss
2004

ασχέτως με το αν έδινε show, έκανε διαφημίσεις, παντρεύτηκε την Brooke Shields και ηχογράφησε δίσκους, δεν σταμάτησε ποτέ να είναι τενίστας. Όλα τα άλλα "έπαιζαν" παραπλεύρως. Αυτός έπαιζε τένις.

Εννοείτε ότι ο Karim Rashid δεν κάνει πια design;

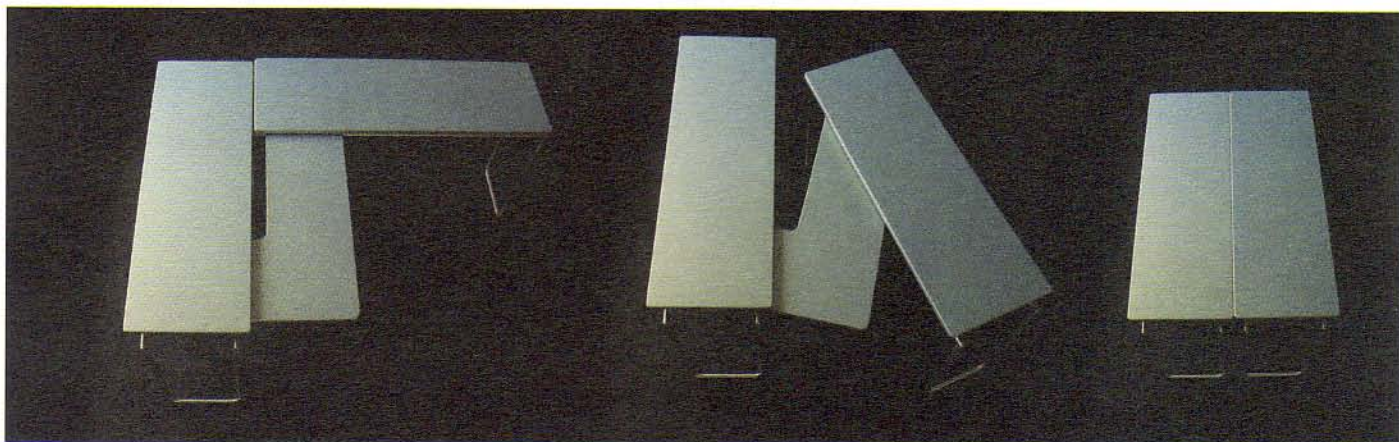
Όχι, δεν λέω αυτό, αλλά το να επαναλαμβάνεις μια γλώσσα που έχεις δημιουργήσει και σε έχει κάνει διάσημο, δεν έχει νόημα. Και δυστυχώς η δημόσια γλώσσα του Karim είναι αισθητική, μορφολογική. Δεν φαίνεται η ουσία. Σίγουρα υπάρχει αλλά, όχι στο βαθμό που νομίζω ότι θα ήθελε και ο ίδιος. Δείτε τον Starck ή τον Wanders. Έχουν μια συνεχή εξέλιξη. Από την προγενέστερη μέχρι την ύστερη δουλειά τους είναι φανερό ότι δεν έχουν επαναπαυθεί στις "δάφνες" τους. Ναι μεν αναγνωρίζεις τα στοιχεία του (κι αυτό δεν είναι εξ' ορισμού κακό), όμως υπάρχει εξέλιξη. Ο Karim έπιασε τη φόρμα του "8" και βασίζει τα πάντα πάνω της. Στην ουσία είδε τι έλειπε από την αγορά τη συγκεκριμένη στιγμή (τα ποπ χρώματα και αυτή η φόρμα που ο ίδιος αποκαλεί "blobism") και τα έδωσε. Δεν ξέρω όμως αν προσέφερε κάτι που θα επιζηήσει στο χρόνο, αν τα προϊόντα του έχουν τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διαχρονικότητα.

Ακούγεστε ιδιαίτερα επικριτικός...

Το καταλαβαίνω και δεν θέλω να παρεξηγηθώ. Αναγνωρίζω και ευγνωμονώ τον Karim για όσα έχει καταφέρει και όσα έχει προσφέρει σε μένα προσωπικά. Κέρδισα πολλά δίπλα του. Έχει πολλά καλά στοιχεία που μοιράζεται με το περιβάλλον του. Όμως, ο ίδιος με έμαθε να βλέπω τα πράγματα με διαφορετικό μάτι, να αμφισβητώ και να μην εφυσυχαζώ. Του χρωστάω πάρα πολλά, είναι εξαιρετικός άνθρωπος και σχεδιαστής, αλλά πρέπει να κριτικάρω και τη δική του δουλειά γιατί μόνο με κριτική και αυτοκριτική πηγαίνουμε μπροστά.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΑ ΠΑΤΡΙΑ ΕΔΑΦΗ

Μετά την επιστροφή στην Ελλάδα και την απαραίτητη θητεία στο στρατό, ο Κωνσταντίνος Χούρσογλου αποφάσισε να παραμείνει στην Ελλάδα. Ήταν μια απόφαση τόσο ρεαλιστική (στη λογική ότι στη Γαλλία ή την Αγγλία θα ήταν "ένας ακόμη σχεδιαστής"), όσο και ρομαντική (διάθεση προσφοράς). «Επιπλέον, γνώριζα ότι όντας στην Ελλάδα, έξω θα φάνταζα "πιο εξωτικός". Κι όντως, έχω κερδίσει από αυτό σε δημοσιότητα και

**ΒΙΟΧΑΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΣΥΝΤΕΤΕΥΕΗ**

LEAU D ISSEY
Summer fragrance
packaging
1998 @ Karim Rashid

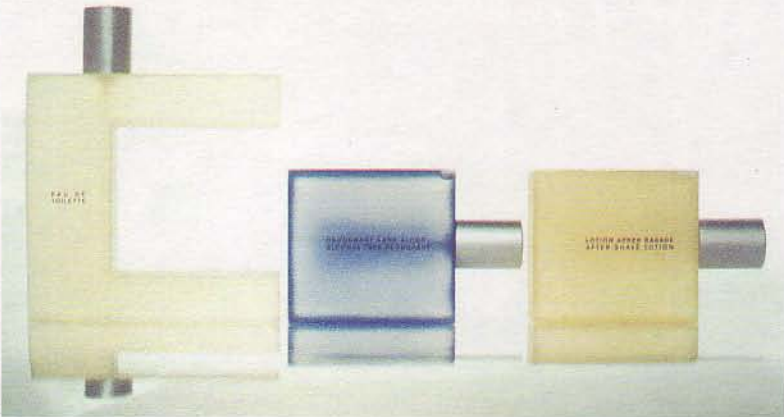
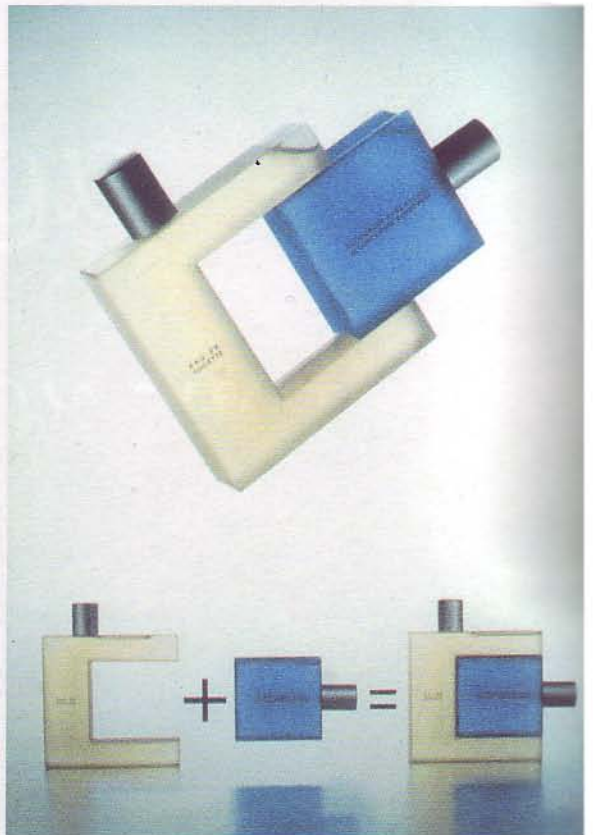
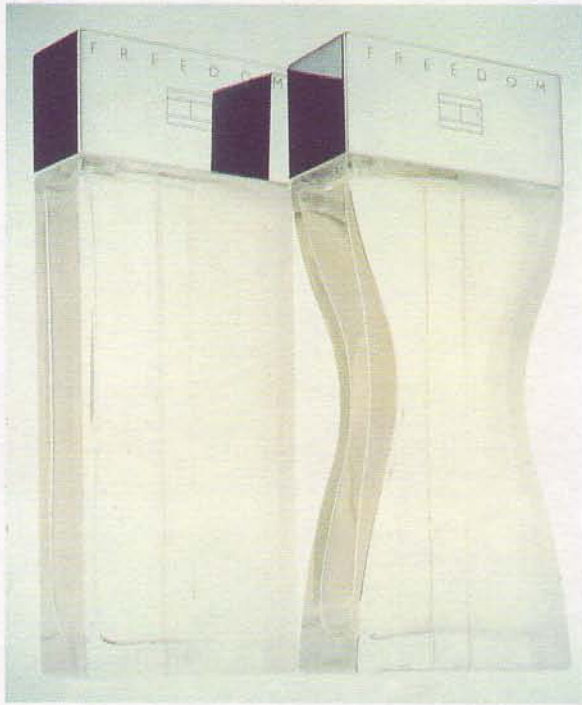
LEAU D ISSEY
Summer fragrance
packaging
1998 @ Karim Rashid

LEAU D ISSEY
Female travel kit
1998 @ Karim Rashid

**TOMMY HILFIGER
FREEDOM**
Male & Female
Perfume Bottle
1999 @ Karim Rashid

LEAU D ISSEY
Male travel kit
1998 @ Karim Rashid

LEAU D ISSEY
Male travel kit
1998 @ Karim Rashid

σε άρθρα που έχουν δημοσιευθεί σε ξένα έντυπα». Αρχικά πήγε στον ΑΚΤΟ ως καθηγητής. Παράλληλα άρχισε συνεργασία με ελληνικές εταιρείες και συνέχισε να έχει το μυαλό του στην προώθηση της δουλειάς του στο εξωτερικό, για πιθανές συνεργασίες που θα τον κάνουν γνωστό κι έξω από τα ελληνικά σύνορα. Άρθρα για τη δουλειά του Κωνσταντίνου Χούρσογλου δεν άργησαν να εμφανίζονται σε όλα τα σημαντικά περιοδικά του εξωτερικού, από τα πιο εξειδικευμένα ως τα πιο "mainstream". Από το iD μέχρι το wallpaper.

«Νομίζω ότι πρέπει επιτέλους ως Έλληνες να το πάρουμε απόφαση και να αλλάξουμε νοοτροπία. Μυαλό έχουμε, δυνατότητες έχουμε, παιδεία έχουμε (αρκεί να τη δεχθούμε, να την κριτικάρουμε και να ξεφύγουμε από το κόμπλεξ του ένδοξου παρελθόντος). Έχουμε και καλές σχέσεις, είμαστε ψυχολογικά ευφείς. Χρειαζόμαστε συνεργασία και στόχους. Πιστεύω ότι βιομηχανία ούτε είχαμε ούτε θα αποκτήσουμε. Δεν υπάρχει διάθεση, δεν υπάρχει υποδομή, δεν είναι στη νοοτροπία μας η λογική της επένδυσης, της απόσβεσης και του μακροχρόνιου κέρδους. Αυτό που μπορούμε να κάνουμε, αρκεί να το συνειδητοποιήσουμε, είναι να παρέχουμε την υπηρεσία του σχεδιασμού. Τα αντικείμενα θα φτιάχνονται στην Κίνα, όμως ο σχεδιασμός τους μπορεί να γίνεται οπουδήποτε. Γιατί στην Ιταλία κι όχι και στην Ελλάδα;».

Προσπάθειες για συνεργασία και κοινή θέσπιση στόχων έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Κορυφαία στιγμή για το χώρο του εγχώριου βιομηχανικού design είναι η δημιουργία της Ελληνικής Γραμματείας Βιομηχανικού Σχεδιασμού.

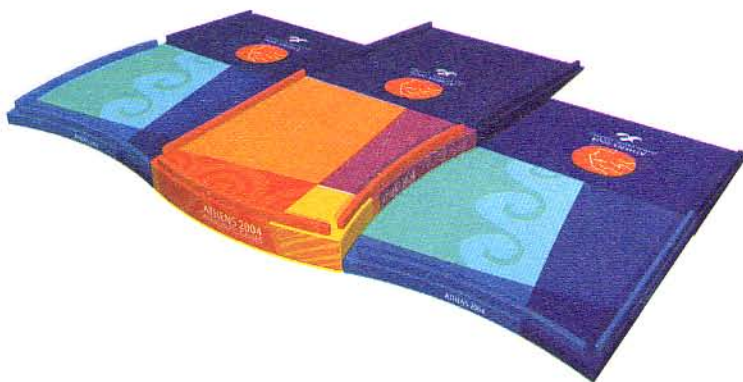
Πώς κρίνετε την προσπάθεια που γίνεται στη νεοϊδρυθείσα Γραμματεία;

Η ύπαρξή της είναι σαφώς ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Χρειάζεται όμως προσοχή, και "εμπλοκή" όσων περισσότερων γίνεται. Θα πρέπει να αποφευχθούν τα συνηθισμένα δυστυχώς στην πατρίδα μας "παιχνίδια καρέκλας". Ιδανικά θα πρέπει να μπου πολλοί νέοι άνθρωποι και να αναλάβουν να τρέξουν.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Επί του παρόντος, ο Κωνσταντίνος Χούρσογλου αφιερώνει μέρος του χρόνου του και για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, όπου διδάσκει στο Τμήμα Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων. Δηλώνει ότι αντλεί μεγάλη ικανοποίηση διδάσκοντας και ότι άρα το κάνει με μεγάλο κέφι.

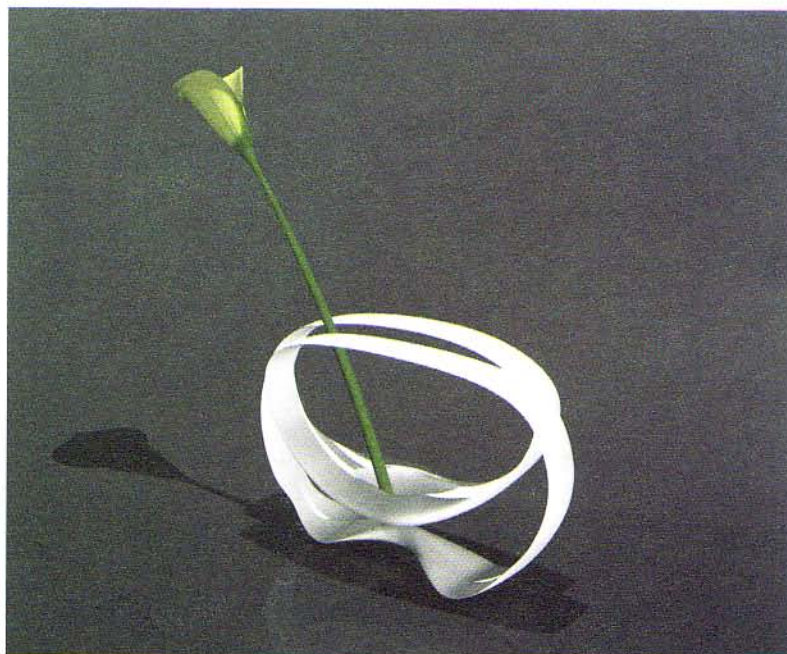
«Πρόκειται για ένα τμήμα που είναι στα πρώτα του χρόνια και δεν έχει πού να πατήσει, κάτι ιδιαίτερα θετικό αφού δεν αναγκάζεται να ακολουθήσει παγιωμένες αντιλήψεις. Έχει ανθρώπους με εμπειρία στην εκπαίδευση και την οργάνωση και πολλούς καλούς καθηγητές. Δίνει σφαιρική μόρφωση και πολλές επιλογές στους φοιτητές του. Τους δίνει εφόδια και επιλογές αναφορικά με το μέλλον τους στην αγορά. Ας μην ξεχνάμε ότι σχεδίαση είναι πολλά πράγματα. Είναι και το management και η στρατηγική. Από τους εξήντα περίπου αποφοίτους κάθε χρονιάς, κάποιιοι θα ασχοληθούν με το web design, κάποιιοι με το virtual reality, άλλοι με design management και κάποιιοι, ίσως 5-6 με το Βιομηχανικό Σχεδιασμό. Ούτως ή άλλως, η

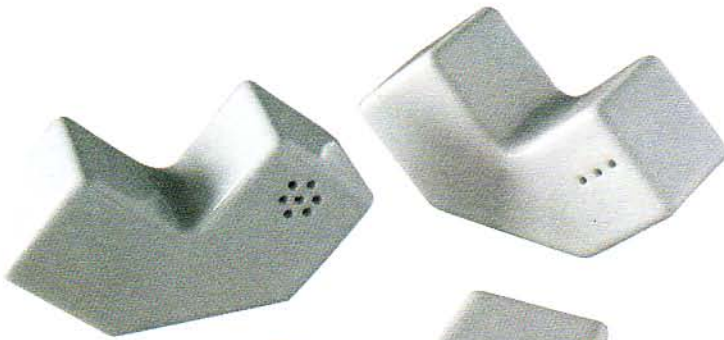
ΒΑΘΡΑ
ΠΑΡΑΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ
ΑΓΩΝΩΝ ΑΘΗΝΑ 2004
2004

ΚΟΥΤΙ ΜΕΤΑΛΛΙΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ
2004

ΒΑΖΟ RP
Ceby
2005

**ΒΙΟΧΑΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ**

ΣΕΤ ΑΛΑΤΟΠΙΠΕΡΟ
Spice
2001

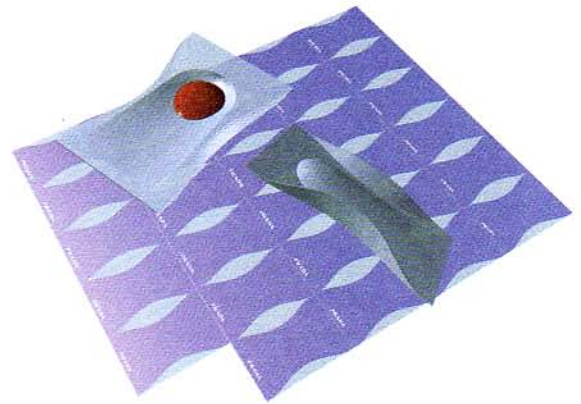
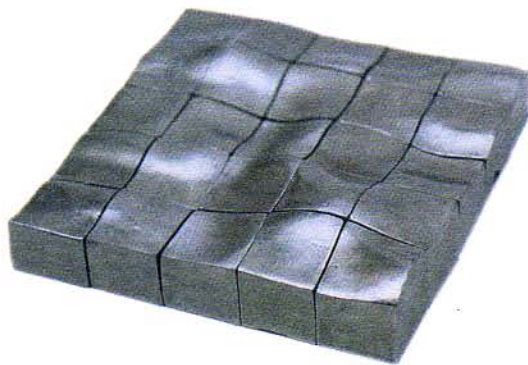
**CONCEPT ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ**
Prada
1999@ Karim Rashid

ΤΡΙΩΔΙΑΣΤΑΤΟ ΠΑΖΛ
RED
2001

DOT GALERIE, GENEVA
Concept MTB
2003

**ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ
ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ**
Prada
1999@ Karim Rashid

αγορά δε θα μπορούσε να απορροφήσει περισσότερους». **Η κατάσταση αυτής της "μικρής" αγοράς πώς είναι αυτή τη στιγμή, τόσο για τους νέους που σύντομα θα βγουν όσο και για τους παλαιότερους;**

Αν πω ότι είναι έστω και κοντά στο "καλή" θα πω ψέματα.

Έχετε σκεφτεί να φύγετε ξανά από την Ελλάδα;

Όταν δυσκολεύουν τα πράγματα, όπως για παράδειγμα αυτή την εποχή, ομολογώ ότι περνάει από το μυαλό μου. Από την άλλη όμως, λέω ότι έχω βάλει τόση ενέργεια και έχω καταφέρει να αλλάξω κάτι, αν όχι στο σύνολο, τουλάχιστον στους ανθρώπους με τους οποίους έχω συνεργασθεί. Απλά χρειάζεται να επιμένω περισσότερο. Να ξαναγυρίσω ένα βήμα πίσω (αν δεν δω τα λάθη μου, δεν θα πάω μπροστά), να δουλέψω περισσότερα προσωπικά project και να συνεχίσω την προσπάθεια να τα δείχνω προς τα έξω. Θα ήθελα όμως, ιδανικά, να έχω βάση μου την Ελλάδα. ✘

